

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นายบุญธรรม สมานิต.....

ตำแหน่งปัจจุบัน นิติกรชำนาญการ.....

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย มีความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. งานกฎหมาย.....

๑.๑. ให้คำปรึกษา และเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ขอบบังคับที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่).....

๑.๒. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อยกร่าง ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ขอบบังคับที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่).....

๑.๓. ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา

๑.๔. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....

๑.๕. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย.....

๒. งานสืบสวนสอบสวน.....

๒.๑. ดำเนินการสืบสวนการกระทำผิดตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่).....

๒.๒. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....

๒.๓. ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.....

๒.๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองในเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่).....

๒.๕. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย.....

๓. งานคดี.....

๓.๑. ดำเนินการเกี่ยวกับคดีแพ่งและคดีปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๓.๒. ดำเนินการเกี่ยวกับ กรณีข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) รวมทั้งบุคคลดังกล่าวที่ออกหรือพ้นจากหน้าที่ราชการไปแล้วถูกดำเนินคดีอาญา...เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้แก่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๓.๓. ให้คำปรึกษา และเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง...ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๓.๔. ให้คำปรึกษา และเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการของกลางในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้

๓.๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีแพ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๓.๖. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีทางปกครองและคดีปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)

๓.๗. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นิติกรชำนาญการพิเศษ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

ตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่งของ ก.พ.

ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมากในด้านนิติการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยากมาก และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติกร

(๑) เสนอแนะและชี้แนวทางในการตอบข้อหารือ หรือวินิจฉัยปัญหากฎหมายที่เกี่ยวกับระเบียบของทางราชการที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อช่วยให้การวินิจฉัยหรือการแก้ปัญหาเหล่านั้น มีความถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ

(๒) ตรวจสอบและเสนอแนะรายละเอียดในการเสนอขอปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมถูกต้องและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

(๓) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ

(๔) ศึกษาข้อมูล รวบรวม แสวงหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เสนอความเห็นในการดำเนินการเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ การร้องทุกข์ การพิทักษ์ระบบคุณธรรม รวมถึงการดำเนินการ

ใดๆ ตามกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการ และการดำเนินคดีของหน่วยงาน เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง.....

(๕) ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งตรวจสอบและวิเคราะห์รายงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับหรือคณะกรรมการหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องให้รับทราบและพิจารณา.....

(๖) ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผล สำเร็จและมีประสิทธิภาพ.....

๒. ด้านการวางแผน

.....วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนงาน โครงการของหน่วยงานระดับสำนัก หรือ กอง มอบหมายงาน แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด.....

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันในทีมงานโดยมีบทบาทในการชี้แนะ จูงใจทีมงาน หรือ หน่วยงานอื่นในระดับสำนักหรือกอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด.....

(๒) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงานต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ และความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน.....

๔. ด้านการบริการ

.....ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความร่วมมือในการให้ความรู้ทางกฎหมาย การผลิตคู่มือ หรือเอกสาร ตลอดจนการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับกฎหมายเพื่อช่วยให้การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการ และประชาชน.....

หน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนด.....

๑. ศึกษา วิเคราะห์ ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่อยู่ในความ รับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่).....

๒. ให้คำปรึกษา และเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่).....

๓. ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและทางอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่).....

๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีแพ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่).....

๕. ดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองในเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๓ (แพร่).....

๖. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย.....

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง ขั้นตอนการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อใช้ในการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายจาก
ผู้ทำลายทรัพยากรป่าไม้ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ จังหวัดพะเยา

๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๒๐ เมษายน ๒๕๖๔

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕

๓.๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๓ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการการควบคุม ตรวจสอบ และเฝ้าระวัง การดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๖

๓.๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐

๓.๕ กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน

๓.๖ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๒๕๕/๒๕๔๖

๓.๗ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๔๓๗/๒๕๕๖

๓.๘ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

๓.๙ คำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๕๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม

พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. สรุปสาระ ขั้นตอนในการดำเนินงาน และเป้าหมายของงาน

๔.๑ สืบเนื่องจากวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะเจ้าหน้าที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ได้ร่วมกันออกตรวจปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ บริเวณป่าห้วยไร่ซึ่งเป็นทั้งเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำแวนและป่าห้วยไคร้และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ และเป็นเขตพื้นที่ป่า ท้องที่หมู่ที่ ๑๑ (บ้านสันติสุข) ตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบการบุกรุกทำลายป่าดังกล่าว ต่อมาจับกุมผู้กระทำผิดได้ จำนวน ๑ คน ซึ่งเป็นผู้บุกรุก ก่อสร้าง แผ้วถาง ยึดถือ ครอบครอง ทำประโยชน์หรือทำอันตรายด้วยวิธีการใด ๆ ในที่ดินแล้วทำการปลูกต้นยางพารา อันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นของ รัฐหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน เนื้อที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ๔๘ ตารางวา พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งความกล่าวโทษต่อ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเชียงคำ จังหวัดพะเยา ตามกฎหมาย พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนสรุปสำนวนเสนอความเห็นส่งฟ้องพร้อมส่งสำนวนและตัวผู้ต้องหาต่อพนักงานอัยการจังหวัดพะเยา พนักงานอัยการ จังหวัดพะเยาฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดพะเยา ต่อมาวันที่ ๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ศาลจังหวัดพะเยาได้มีคำพิพากษาคดีส่วนอาญาว่า จำเลย มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔,๓๑ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตรี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง, ๕๔ วรรคหนึ่ง ฐานยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถางป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นกรรมเดียว ผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยไม่เคยต้องโทษ จำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้

จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙,๓๐ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน บริวารของจำเลย ออกไปจากบริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๖๒/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๐๖๒/๒๕๕๘ คดีถึงที่สุดแล้ว ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินคดีแพ่งตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ในคดีที่มีทุนทรัพย์(เฉพาะต้นเงิน) ในขณะยื่นฟ้องไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (-หนึ่งล้านบาทถ้วน-) เห็นว่าพื้นที่ที่ถูกบุกรุกทำลายป่าในคดีนี้เป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า จึงอยู่ในเขตอำนาจและหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปเป็นกรมป่าไม้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงอำนาจหน้าที่และกิจการของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ได้กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ส่งเสริมและทำนุบำรุงทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช การจัดให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติและการดำเนินการอื่นใด ทั้งนี้ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่า สัตว์ป่า ดังนั้น เมื่อการทำลายป่าหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ อันเป็นเขตอนุรักษ์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ วรรค ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๙๗ และถือว่าเป็นการกระทำโดยเจตนาของจำเลย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินคดีแพ่งตามมาตรา ๙๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ในคดีที่มีทุนทรัพย์(เฉพาะต้นเงิน) ในขณะยื่นฟ้องไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (-หนึ่งล้านบาทถ้วน-) ซึ่งคดีนี้ค่าเสียหาย(ต้นเงิน) จำนวน ๘๔,๙๕๒ บาท เป็นหนี้เงินที่กำหนดจำนวนได้แน่นอน อันเป็นการคิดคำนวณค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายพื้นที่ป่าไม้ และโดยที่ผู้ทำลายป่า ยังไม่มีการชำระหนี้ค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายพื้นที่ป่าไม้ จึงสั่งการให้กลุ่มงานงานกฎหมายพิจารณาเพื่อฟ้องคดีแพ่งตามกฎหมาย และหัวหน้ากลุ่มงานกฎหมายสั่งการให้ข้าพเจ้านายบุญธรรม สมานิต ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายคดี ของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) เป็นผู้รับผิดชอบสำนวนในการฟ้องคดีแพ่งเรียกค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายพื้นที่ป่าไม้พร้อมกับดอกเบี้ยตามกฎหมาย

๔.๒ แต่เนื่องจากคดีนี้เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ซึ่งหมายความว่า คดีแพ่งที่มีมูลมาจากการกระทำผิดทางอาญาหรือความรับผิดชอบในทางแพ่งเกิดจากผลของการกระทำความผิดอาญาโดยตรง เช่น ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย จิตใจ เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน ผู้เสียหายที่ได้รับอันตรายหรือเสียหายจากการทำความผิดอาญาดังกล่าวย่อมเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาจะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๔๐

๔.๓ คดีนี้เป็นการฟ้องขอให้บังคับผู้ทำลายป่าชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจาก ผู้ทำลายป่า บุกรุกที่ดินพิพาทอันเป็นทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ จำเลยจึงมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียไป นั้น ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๙๗ ซึ่งเป็นมูลค่าความรับผิดชอบทางแพ่ง หรือจะฟ้องอ้างให้ผู้ทำลายป่ารับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายในข้อหาหรือความผิดฐานกระทำละเมิดต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

และพันธุ์พืช ซึ่งเป็นมูลค่าความรับผิดชอบทางละเมิดเพราะกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาป่าที่พิพาทตามกฎหมาย

๔.๔ วิเคราะห์ประเด็นเรื่องอายุความ ตาม ข้อ ๔.๓

๔.๕ ศึกษาประเด็นข้อพิพาทในคดีดังกล่าวทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๖ สรุปข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องการคิดค่าเสียหายและดอกเบี้ย

๔.๗ จัดทำหนังสือทวงหนี้ไปยังผู้ทำลายป่าส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ อย่างน้อย ๒ ครั้ง โดยแต่ละครั้งห่างกันเป็นระยะเวลา ๑ เดือน

๔.๘ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ ในฐานะผู้ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔.๙ วิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องใช้กล่าวอ้างในคำฟ้องและค่าเสียหายพร้อมทั้งดอกเบี้ยในคดีดังกล่าว

๔.๑๐ สรุปข้อเท็จจริงต่างๆและข้อกฎหมายทั้งที่ได้จากหน่วยงานภาคสนามในพื้นที่และที่ได้จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๔.๑๑ คิดคำนวณค่าฤชาธรรมเนียมศาลโดยประมาณรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่นๆ

๔.๑๒ แนวทางการประนีประนอมยอมความในคดีภายหลังจากการฟ้อง

๔.๑๓ ศึกษามติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔.๑๔ ศึกษาประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง

๔.๑๕ ประสานงานกับสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงใหม่ที่มีเขตอำนาจและพนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายในการดำเนินคดีแพ่งในการว่าต่างให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะทนายความของโจทก์ เพื่อฟ้องเรียกค่าเสียหายซึ่งคดีนี้ค่าเสียหาย (ต้นเงิน) จำนวน ๘๔,๙๕๒ บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยตามกฎหมายนับแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ (ซึ่งเป็นวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบการกระทำผิด) ต่อศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจคือศาลจังหวัดเชียงใหม่ และเข้าร่วมกระบวนการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดเชียงใหม่ในการเบิกความเป็นพยานต่อศาล

๔.๑๖ วิเคราะห์ขั้นตอนการอุทธรณ์หากศาลพิพากษาให้ชนะคดีได้ไม่เต็มจำนวนยอดหนี้ตามคำฟ้อง

๔.๑๗ วิเคราะห์ถึงขั้นตอนการบังคับคดีหากชนะคดีแล้วจำเลยไม่ยอมชำระหนี้ครบถ้วนตามคำพิพากษา

๔.๑๘ วิเคราะห์ถึงวิธีการตรวจสอบ/สืบหาทรัพย์สินของจำเลยเพื่อนำมาบังคับคดีตามข้อ ๔.๑๗

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

คดีนี้ ศาลจังหวัดเชียงใหม่ได้มีคำพิพากษา หมายเลขแดงที่ ม.๓๖/๒๕๖๓ ให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายจำนวน ๑๑๔,๒๘๔.๘๑ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับถัดจากวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ (ซึ่งเป็นวันฟ้อง) ตามฟ้อง

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ในการจัดทำคำฟ้องคดีแพ่งและเพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นกรณีศึกษาและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และครบถ้วน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตัวเจ้าหน้าที่เอง ด้วยเหตุที่ว่า การปฏิบัติหน้าที่ราชการของแต่ละหน่วยงานและของตัวเจ้าหน้าที่แต่ละคนจำเป็นต้องศึกษาถึงเขตพื้นที่รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและอำนาจหน้าที่ของตัวเจ้าหน้าที่เองว่ามีเขตอำนาจตามกฎหมายใดเพียงใด และที่สำคัญคือต้องรักษาผลประโยชน์ในทางราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหลักแต่มิใช่ใช้กฎหมายโดยไม่สุจริตหรือเป็นการเอาเปรียบแก่อีกฝ่ายหรือประชาชนอันเป็นการขัดต่อหลักธรรมาภิบาลและความยุติธรรม

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

ต้องศึกษาระเบียบ ข้อเท็จจริงต่างๆ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ กฎหมายลักษณะหนี้ กฎหมายเรื่องละเมิด พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลจังหวัดที่อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงคำ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎหมายเกี่ยวกับการตั้งสำนักงานอัยการจังหวัดเชียงคำ ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยมาตรการควบคุม ตรวจสอบและเร่งรัดการดำเนินคดีแพ่ง คดีปกครอง และคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ กระบวนการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจคือศาลจังหวัดเชียงคำ แนวคำพิพากษาของศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระบวนการพิจารณาคดีของฝ่ายผู้เป็นโจทก์และฝ่ายผู้เป็นจำเลย สำหรับความยุ่งยากในการรวบรวมข้อเท็จจริงเนื่องจากคดีนี้เหตุการณ์ผ่านมาก่อนช้านานประกอบกับในคดีอาญาผู้ทำลายป่า หรือจำเลย ถูกศาลจังหวัดพะเยาพิพากษาว่า จำเลย มีความผิดตามพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔, ๓๑ วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง, ๗๒ ตี วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง, ๕๔ วรรคหนึ่ง ฐานยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถางป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปีและปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท จำเลยไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ให้จำเลย คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน บริวารของจำเลยออกไปจากบริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จึงต้องประสานหน่วยงานศาลจังหวัดพะเยาเพื่อขอคัดสำเนาคำพิพากษาและขอหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด ประกอบกับต้องสืบพิสูจน์ให้ได้ความว่าผู้ทำลายป่า ยังมีชีวิตอยู่ และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีนี้มีหลายหน่วยงาน จึงเป็นเหตุทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานเกิดความล่าช้าพอสมควร

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. คดีนี้เหตุเกิดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ศาลนัดสืบพยานโจทก์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งระยะเวลาห่างกันถึง ๕ ปี พยานโจทก์ที่ไปเบิกความ จำข้อเท็จจริงได้ไม่หมดเนื่องจากลืมเลือนไปบ้าง

๒. ปัญหาเรื่องการฟ้องเรียกค่าเสียหายบางประการหลังจากการทำลายทรัพย์สินกว่าไม่ หากฟ้องเป็นมูลละเมิด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ อายุความจะมีเพียง ๑ ปี แต่ถ้าฟ้องเรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ อายุความจะเป็น ๑๐ ปี

๙. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากกฎหมายเป็นข้อกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ จึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย กฎหมายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากความคิดหรือความเชื่อของมนุษย์เป็นพื้นฐาน ข้อกำหนดใด จะเป็นกฎหมายได้ต้องมีแนวคิดของมนุษย์ไว้ในแต่ละยุค นักกฎหมายต้องไม่เป็นผู้มีความประพฤติดีเสื่อมเสีย บกพร่องในศีลธรรมอันดี และที่สำคัญต้องไม่เป็นผู้กระทำการใดๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต

งานด้านกฎหมายถือเป็นวิชาชีพ เป็นงานที่ผู้ประกอบอาชีพเป็นนิติกรต้องอาศัยทั้งความรู้ ความชำนาญทางกฎหมายในการทำงานราชการให้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่ว่าจะเป็น การให้คำปรึกษา ร่างเอกสาร ร่างสัญญา ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายและให้บริการทางกฎหมาย ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ตีความเรื่อง สิทธิ หน้าที่และข้อผูกพันตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง งานวินัย รวมถึงตลอดถึงการติดต่อประสานงานในการฟ้องคดีแพ่งกับพนักงานอัยการ เป็นต้น เพื่อให้สามารถคุ้มครองประโยชน์และรักษาความยุติธรรมตามกฎหมายให้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เป็นอย่างดีพร้อมทั้งผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรมแก่สังคมด้วย นอกจากนี้ต้องมีคุณสมบัติดังกล่าวยังต้องมีความละเอียดรอบคอบใช้ความระมัดระวังในการทำงานด้านกฎหมาย มีความสุจริต ประพฤติตนให้อยู่ในจรรยาบรรณอันดีงามของวิชาชีพกฎหมายให้สมกับความไว้วางใจที่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีให้แก่ตนและของสังคม ในปัจจุบันงานด้านกฎหมายได้เปลี่ยนรูปแบบ จากเดิมที่เป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นรูปแบบของการแข่งขันเชิงธุรกิจหรือเพื่อความอยู่รอดมากขึ้นตาม ความเจริญทางเศรษฐกิจและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้นิติกรผู้ทำงานด้านกฎหมายต้องรับงานเป็น จำนวนมากขึ้น จึงไม่มีเวลาอุทิศให้กับงานที่ได้รับมอบหมายงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ หรือรับงานโดยขาด ความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้นๆเพียงพอ เป็นเหตุให้มีโอกาสผิดพลาดในการทำงานด้านกฎหมายก่อให้เกิด ความเสียหายแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และตัวนิติกรเองอาจถูกดำเนินการทางวินัย ตลอด อาจถูกดำเนินคดีอาญา หากปฏิบัติฝ่าฝืนจริยธรรมหรือกฎหมายในขณะปฏิบัติหน้าที่ราชการ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่เป็นข้าราชการนอกเหนือจากนิติกร เช่น นักวิชาการป่าไม้ นายสัตวแพทย์ เจ้าพนักงานป่าไม้ นายช่างรังวัด รวมทั้งลูกจ้างประจำ เช่น พนักงานพิทักษ์ป่า และพนักงานราชการ เช่น พนักงานพิทักษ์ป่า เจ้าหน้าที่ตรวจป่า เป็นต้น ในการเป็นผู้แทนและ/หรือประสานงานด้านการฟ้องคดีแพ่ง กับพนักงานอัยการผู้ว่าต่างของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการฟ้องคดีแพ่งตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือตามกฎหมายอื่นๆ ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ต้องใช้ในการบริหารงานราชการ เช่น กฎหมายเรื่องละเมิด กฎหมายว่าด้วยสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยงาช้าง เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นการจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรียนผ่านระบบออนไลน์ จัดทำคู่มือ หรืออื่นๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นมีความรู้ความเข้าใจที่ดีและถูกต้องจน เกิดความชำนาญในวิธีการดำเนินคดีแพ่งในชั้นศาลโดยเฉพาะในศาลชั้นต้น ตลอดจนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ ของตนในการรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ค่าเสียหาย พฤติการณ์แห่งคดี เพื่อส่งมอบให้พนักงานอัยการ

ผู้รับผิดชอบสำนวนคดีนั้นๆในการว่าต่างฟ้องคดีแพ่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีบรรทัดฐานในทางกฎหมายรวมทั้งความสร้างเข้มแข็งให้แก่องค์กรคือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ไม่มี

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

(๑) - สัดส่วนของผลงาน - %

(๒) - สัดส่วนของผลงาน - %

(๓) - สัดส่วนของผลงาน - %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)ผู้ขอประเมิน

(...นายบุญธรรม สมาธิ...)

วันที่ ๕ /มกราคม...../ ๒๕๖๗.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
(๑) -	-
(๒) -	-
(๓) -	-

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายชุตติเดช กมนนชนุตม์)

(ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

(ตำแหน่ง).....

วันที่ ๑๑ /มกราคม...../ ๒๕๖๗.....

(ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)

(ลงชื่อ)

(.....(นายชติเดช กมนณชนคม))

(ตำแหน่ง).....ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕

วันที่.....๑๑...../.....มกราคม...../...๒๕๖๗.....

(ผู้อำนวยการกอง/สำนัก ขึ้นไป)

-
- หมายเหตุ : ๑. คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแลและผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้คำรับรองหนึ่งระดับได้
๒. การเสนอผลงานให้มีความยาวไม่น้อยกว่า ๕ หน้ากระดาษ A๔

แบบการเสนอข้อเสนอนโยบายการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

(ระดับชำนาญการ และระดับชำนาญการพิเศษ)

๑. เรื่อง.....การสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาและการบังคับคดี

๒. หลักการและเหตุผล

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๙ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับ และต่อมาตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมามีพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับอีก ๒ ฉบับ ส่งผลให้การดำเนินคดีอาญาในกรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยผู้บุกรุก ยึดถือ ครอบครอง พื้นที่ป่า หรือทำลายทรัพยากรป่าไม้ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และเขตสวนพฤกษศาสตร์ ที่ได้กำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และเขตสวนพฤกษศาสตร์ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติต่างๆ เมื่อศาลพิพากษาว่า จำเลยกระทำความผิดจริง ลงโทษจำคุกและปรับ หรือจำคุกอย่างเดียวแต่ไม่ปรับ หรือปรับ และให้รื้อการลงโทษจำคุกและอาจให้คุมความประพฤติของจำเลยเป็นระยะเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรของกลางอาจริบหรือไม่รับ ซึ่งแล้วแต่รายละเอียดของรูปคดีในคดีนั้นๆ ประกอบกับดุลพินิจของตัวผู้พิพากษาแต่ละคนโดยศาลต้องพิพากษาให้จำเลยชดใช้เงินค่าทำลายทรัพยากรธรรมชาติในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าในเขตอุทยานแห่งชาติ ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แล้วแต่กรณี ให้แก่ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ซึ่งตามกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติที่ได้กำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และเขตสวนพฤกษศาสตร์ อันเป็นหนี้เงินจำนวนที่แน่นอนพร้อมด้วยดอกเบี้ยหรือไม่มีดอกเบี้ยก็แล้วแต่ ตามคำขอท้ายฟ้องของพนักงานอัยการโจทก์ คดีแบบนี้หากจำเลยนำเงินมาชำระเพื่อชดใช้ค่าเสียหายที่ได้ทำลายทรัพยากรธรรมชาติเต็มจำนวนตามคำพิพากษาคดีส่วนแบ่งก็เป็นอันว่ายุติไปเพียงเท่านั้น แต่หากจำเลยในคดีนั้นไม่นำเงินมาชำระนับแต่วันที่ศาลพิพากษาและจำเลยทราบค่าบังคับตามคำพิพากษาแล้วก็ไม่ชำระ ต่อมาศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว แต่จำเลยก็ยังเพิกเฉยไม่นำเงินมาชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลกล่าวคือเป็นกรมของรัฐบาลและผู้ซึ่งตามกฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาป่าสงวนแห่งชาติ ที่ได้กำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และเขตสวนพฤกษศาสตร์ ในฐานะผู้เสียหาย(และถือว่าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ต้องสั่งการโดยการมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ ที่คดีเกิดในเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบให้ทำการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาและดำเนินการบังคับคดี หากพบทรัพย์สิน เช่น ที่ดินมีโฉนด รถยนต์ เป็นต้น ต้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีพร้อมกับชำระเงินค่าธรรมเนียมให้ยึดมาขายทอดตลาด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดแล้วก็นำเงินที่ได้หลังจากหักค่าธรรมเนียมต่างๆตามกฎหมายของกรมบังคับคดีนำส่งให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะผู้เสียหายตามคำพิพากษาต่อไป ส่วนทรัพย์สินที่อายัด เช่น สิทธิเรียกร้องของจำเลยประเภทเงินฝากในธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ของจำเลยเมื่อสืบพบก็ยื่นคำร้องขออายัดต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยเสียเงินค่าธรรมเนียมตามระเบียบ จากนั้นเจ้าพนักงานบังคับคดีมีหมายแจ้งไปยังธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ เหล่านั้น ธนาคารหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ ก็ต้องส่งมอบเงินดังกล่าวให้

เจ้าพนักงานบังคับคดี และเมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้เงินมาหลังจากหักค่าธรรมเนียมต่างๆตามกฎหมายของกรมบังคับคดี ก็ส่งให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เช่นกัน

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งชั้นบังคับคดีของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้สืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษา(และถือว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา) และบังคับคดี มักจะไม่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องวิธีดำเนินการและขั้นตอนชั้นบังคับคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค ๔ ลักษณะ ๒ เรื่องการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งและไม่เข้าใจเรื่องอำนาจของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่มีต่อลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่งว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้การบังคับคดีแพ่งเพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้รับการชำระหนี้มีระยะเวลา ๑๐ ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ (เดิม) นับแต่วันที่ศาลอ่านคำพิพากษาของศาลชั้นสุดท้าย เช่น วันที่ศาลชั้นต้นได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาแทนศาลฎีกาตามที่ศาลฎีกาส่งโดยศาลฎีกาส่งคำพิพากษาของศาลฎีกามาให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความคือโจทก์และจำเลยฟังและรับทราบ มิเช่นนั้นไม่สามารถยึด/อายัดทรัพย์ของจำเลยได้ ส่งผลให้จำเลยพ้นความรับผิดชอบในทางแพ่ง

แนวคิดของการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษาและการบังคับคดี แนวปฏิบัติเนื่องจากผู้เสียหายคือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานของรัฐไม่สามารถรู้ได้ว่าทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษาแต่ละคดี มีสิ่งใดบ้าง อยู่ที่ไหน สามารถยึดหรืออายัดได้หรือไม่ อย่างไร จึงจำเป็นต้องสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลย โดยมีแนวทางในการสืบหาตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๕๓๐.๗/ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ เป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ต่าง ๆ ผู้รับมอบอำนาจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้เสียหายจะพิจารณามอบอำนาจช่วงตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เปิดช่องให้มีการมอบอำนาจช่วงได้ตามกฎหมาย ให้นิติกรของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ เป็นผู้รับผิดชอบในการสืบหาทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษา ณ ภูมิลำเนาของลูกหนี้ตามทะเบียนบ้าน รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานของกรมที่ดิน ที่ว่าการอำเภอที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ หน่วยงานของกรมการขนส่งทางบก หน่วยงานธนาคารทั้งที่เป็นรัฐวิสาหกิจและเอกชน หน่วยงานของการประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หน่วยงานขององค์การโทรศัพท์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ที่ทำงานหรือสำนักงานของจำเลยรวมทั้งของบุตรและคู่สมรส ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันที่จำเลยมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ และหากจำเลยเสียชีวิตและมีกองมรดกตกทอดแก่ทายาทเท่าใดก็ต้องสืบเสาะข้อมูลมาให้ได้ความชัดเจนว่าใครรับมรดกบ้างเป็นจำนวนเท่าใด และจำเป็นต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานของสำนักงานอัยการการสูงสุด เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือหรือจัดพนักงานอัยการเข้ามาว่าต่างในคดีนั้นๆ หากมีข้อขัดข้องที่ยุ่งยากและซับซ้อนอย่างมากในการสืบหาทรัพย์สินและการบังคับคดีดังกล่าวสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ ต้องรายงานผลการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษาและผลการบังคับคดีกับจำเลยตามคำพิพากษาให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้เสียหายตามคำพิพากษา ทราบทุก ๓ เดือนเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อได้รับรายงานจากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ต่าง ๆ ต้องรายงานให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ทราบทุก ๓ เดือน เช่นกัน

ข้อเสนอถึงแม้ว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นหน่วยงานของรัฐก็จริง แต่เวลาขอคัดสำเนาเอกสารต่าง ๆ เช่น สำเนาใบโฉนดที่ดิน สำเนาเอกสารการจดทะเบียนรถยนต์ สำเนาทะเบียนบ้านของจำเลยหรือลูกหนี้จากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวแล้ว ก็ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติรับรองว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ดังนั้น

จึงขอเสนอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประสานงานกับหน่วยงานระดับกรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงในเรื่องยกเว้นค่าธรรมเนียม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาและการบังคับคดีของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวนี้จะได้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งชั้นบังคับคดีและสามารถดำเนินการต่าง ๆ ให้ถูกต้องครบถ้วนสามารถนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึด/อายัดทรัพย์สินและทรัพย์สินของจำเลย นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรืออายัดดังกล่าวแล้ว มาชำระหนี้ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในฐานะผู้เสียหายตามคำพิพากษาในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบังคับคดี ก่อให้เกิดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาและในแง่ของจิตวิทยาสังคม ทำให้ผู้ที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติจำพวกทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ได้ตระหนักว่ามีโทษแค่เพียงถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกและปรับ หรือจำคุกอย่างเดียวแต่ไม่ปรับ หรือปรับและให้รอการลงโทษจำคุกและอาจให้คุมหรือไม่คุมความประพฤติของจำเลยเป็นระยะเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ของกลางจরিบหรือไม้ริบ ซึ่งแล้วแต่รายละเอียดของรูปคดีในคดีนั้นๆ ประกอบกับดุลพินิจของผู้พิพากษาแต่ละคนที่พิจารณาและตัดสินดังกล่าวแล้วก็จะจบแค่นั้น ซึ่งในปัจจุบันตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ศาลต้องพิพากษาให้จำเลยชดเชยเงินค่าทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ทำลายป่า ล่าสัตว์ เก็บปะการัง เก็บหาของป่าต่างๆ ขุดดิน ดักหินจากภูเขาไปเป็นต้น ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทุกคดี โดยเงินดังกล่าวที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รับมาถือเป็นเงินรายได้แผ่นดิน ซึ่งอาจถูกนำมาเป็นเงินงบประมาณใช้ในการฟื้นฟูสภาพป่าที่ถูกทำลายไปให้กลับมาเป็นเช่นเดิมมากที่สุด

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของจำเลยตามคำพิพากษาและบังคับคดี สามารถดำเนินการใดๆเกี่ยวกับการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินได้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือศาลกำหนด และสามารถกระจายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรของหน่วยงานภาคสนามซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับภูมิสำเนาของจำเลยแต่ละรายดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานนั้นๆเพื่อนำเจ้าพนักงานบังคับคดียึด/อายัดทรัพย์สินหรือลูกหนี้ นำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินหรืออายัดมาชำระหนี้ให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้เสียหายตามคำพิพากษา สมเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าที่ถูกตราออกมาเพื่อใช้ในการดำเนินคดีกับผู้บุกรุกยึดถือ ครอบครอง พื้นที่ป่า ล่าสัตว์ป่า และทำลายทรัพยากรป่าไม้ ในเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่ได้กำหนดให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เขตวนอุทยาน เขตสวนรุกขชาติ และเขตสถานพฤกษศาสตร์ต่อไป

(ลงชื่อ)

(นายบุญธรรม.....สมาธิ.)

นิติกรชำนาญการ

วันที่ ๑ / มกราคม / ๒๕๖๗

ผู้ขอประเมิน